

Afvalstoffenbeleidsplan

'Van Afval naar Grondstof'

Gemeente Someren en gemeente Asten

De Jonge Milieu Advies

Versie 8.0

Zeist, april 2015

De Jonge Milieu Advies

Utrechtseweg 9, 3704 HA Zeist

T. 030-6991599

E. info@dejongemilieuadvies.nl

I. www.dejongemilieuadvies.nl

Zeist, april 2015

Bestuurlijke Samenvatting

Het totale bronscheidingspercentage voor de gemeente Someren (67,1%) en Asten (68,5%) ligt ruim boven de gestelde norm van 60% uit het LAP¹ en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten conform de benchmark 2013 (64,8%). De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft in december 2014 aangegeven dat dit percentage in 2020 minimaal op 75% moet liggen. Someren en Asten zijn dus op de goede weg, maar er zal nog een verdere stap moeten worden gemaakt om dit doel te behalen.

Uit sorteeranalyses blijkt dat zowel in de gemeente Someren als in de gemeente Asten nog veel GFT-afval in het restafval aanwezig is. Dit geldt in mindere mate ook voor kunststoffen. De inzameling- en verwerkingskosten in beide gemeenten liggen aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde. Het serviceniveau in beide gemeenten kan goed genoemd worden, de huis-aan-huis inzameling van verschillende fracties heeft hier een belangrijk aandeel in. Door de gedeelde milieustraat worden inwoners eveneens in staat gesteld ook andere afvalfracties eenvoudig in te leveren. Het serviceniveau omtrent glas- en textiel ligt met name in Someren onder het landelijk gemiddelde. Dit komt deels terug in de sorteeranalyses, waaruit blijkt dat er nog een redelijk percentage textiel uit het restafval te halen is.

De doelstelling voor het afvalbeleid tot en met 2020 is het bereiken van een bronscheidingspercentage van minimaal 75%, onder gelijktijdige daling van de kosten en met instandhouding van de service naar inwoners.

In het kader van genoemde resultaten worden er een viertal maatregelen voorgesteld. Maatregel I en II gelden voor beide gemeenten en maatregel III en IV gelden alleen voor Someren. Gemeente Asten heeft deze maatregel reeds ingevoerd (III) en heeft geen extra textielcontainers nodig.

De maatregelen zijn:

- I) De inzameling van restafval terugbrengen naar eens in de vier weken, waardoor inwoners gedwongen worden het afval beter te scheiden;
- II) Het inzamelen van drankenkartons en blik tezamen met het plastic verpakkingsafval. De inzameling van plastic, drankenkartons en blik (PMD) vindt eens per 2 weken plaats met plastic zakken.
- III) GFT-inzameling op afroep in het buitengebied van Someren. Dit draagt bij aan een kosten efficiënte inzameling. Momenteel worden in het buitengebied al weinig gft-containers aangeboden.
- IV) Het bijplaatsen van 2 textielcontainers in gemeente Someren teneinde meer textiel gescheiden in te zamelen en het serviceniveau voor inwoners verder te verhogen.

In de onderstaande tabellen wordt weergegeven wat de effecten van de maatregelen zijn op de afvalbeheerskosten en het scheidingspercentage van het fijn afval in beiden gemeenten. Hierbij

¹ Landelijk Afvalbeheersplan

moet vermeld worden dat vanaf 1 februari 2017 een nieuw verwerkingscontract voor restafval van kracht wordt. Dit contract is afgesloten tegen een lager verwerkingstarief per ton, waardoor het kosteneffect van maatregel I en II afgezwakt wordt.

Someren

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
Maatregel I	€ -7,43	+ 4,1 %
Maatregel II	€ -1,90	+ 1,31 %
Maatregel III	€ -0,32	-
Maatregel IV	€ -0,93	+ 0,44 %
Totaal	€ -10,58	+ 5,85%
Effect op totale bronscheiding huishoudelijk afval		+ 3,8

Asten

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
	€ -7,09	+ 4 %
	€ -0,98	+ 0,8 %
	-	-
	-	-
	€ -8,07	+ 4,8%
		+3,1

De manier waarop de huidige milieustraat is ingericht is niet meer toekomstbestendig. Om op de milieustraat een hoger scheidingspercentage te kunnen realiseren en om langjarig gebruik te kunnen maken van een goed functionerende milieustraat, is aanpassing of vernieuwing noodzakelijk. De gemeenten werken gezamenlijk aan een oplossing. De gemeenteraden worden hierover nog nader geïnformeerd.

Someren en Asten streven ernaar om in een wereld waar grondstoffen alsmear schaarser worden een zo hoog mogelijk hergebruikspercentage te bewerkstelligen op een zo efficiënt mogelijke wijze, tegen zo laag mogelijke kosten. Beide gemeenten hebben zich, samen met de overige SRE-gemeenten, geconformeerd aan het Manifest voor een afvalloze samenleving en te streven naar 95% bronscheiding in 2020. Hierbij is het beter scheiden van grondstoffen uit het afval essentieel. Dit Afvalstoffenbeleidsplan heeft daarom ook als ondertitel "Van Afval naar Grondstof".

Inhoudsopgave

Bestuurlijke Samenvatting.....	3
Inhoudsopgave	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 Inhoud Afvalstoffenbeleidsplan Someren en Asten 2016-2020	7
1.3 Leeswijzer	7
2 De beleidskaders	8
2.1 Nederlands afvalbeleid	8
2.1.1 Landelijk Afvalbeheerplan.....	8
2.2 Recente ontwikkelingen op afvalgebied.....	8
2.2.1 Verpakkingenakkoord	8
2.2.2 Vergoedingen Kunststof en drankkartons	9
2.2.3 Van Afval Naar Grondstof	9
2.2.4 Manifest voor een Afvalloze samenleving.....	9
2.2.5 Doelstelling afvalbeleid gemeente Someren en gemeente Asten 2016- 2020.....	9
2.2.6 Kaders Afvalbeleid	9
3 De huidige situatie	11
3.1 Algemene gegevens	11
3.2 De inzamelstructuur.....	11
3.3 Ledigingsaantallen minicontainers.....	15
3.4 De milieustraat.....	15
3.5 De kringloop	17
3.6 Kosten.....	18
3.6.1 De afvalkosten 2015.....	18
4 Evaluatie van de huidige situatie.....	19
4.1 Evaluatie ten aanzien van het milieurendement	19
4.1.1 De inzamelresultaten	19
4.1.2 Bronscheiding	20
4.1.3 Sorteeraanlyse fijn restafval	21
4.2 Evaluatie ten aanzien van de kosten	21
4.2.1 Huidige afvalbeheerkosten ten opzichte van het gemiddelde.....	21
4.3 Evaluatie ten aanzien van het serviceniveau.....	22
4.3.1 Service met betrekking tot ophalen aan huis.....	22
4.3.2 Service met betrekking tot brenggelegenhed	23

4.4	Conclusies en aandachtspunten	24
5	Mogelijke maatregelen	25
5.1	Mogelijke maatregelen	25
5.2	Maatregel I: Inzamel frequentie restafval	25
5.3	Maatregel II: Inzameling PMD	26
5.4	Maatregel III: Gft-inzameling in het buitengebied van gemeente Someren op afroep. ...	28
5.5	Maatregel IV: Verbetering serviceniveau 'textiel'.....	29
5.6	Totaaloverzicht effecten.....	30
6	Conclusies.....	31
Bijlage I	Beleidskaders	32
2.1	Europees afvalbeleid	32
2.2	Nederlands afvalbeleid	32
2.2.1	Landelijk afvalbeheerplan	33
2.3	Recente ontwikkelingen op afvalgebied.....	33
2.3.1	Verpakkingenakkoord	33
Bijlage II	Effect op bronscheiding Someren	35
Bijlage III	Effect op bronscheiding, Asten	36
Bijlage IV	Sorteeranalyses 2013-2014 Someren (gewichtspersentages).....	37
Bijlage V	Sorteeranalyse 2013-2014 Asten (gewichtspersentages).....	38
Bijlage VI	Maatregelen gemeente Someren	39
Bijlage VII	Maatregelen gemeente Asten	42

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Someren en gemeente Asten zijn buurgemeenten. De gemeenten hebben de inzamelwijze van het huishoudelijk afval op elkaar afgestemd en maken gezamenlijk gebruik van een milieustraat. Het afvalbeleid van gemeente Someren is gebaseerd op het Afvalbeleidsplan 2011-2015. Gemeente Asten beschikt nog niet over een Afvalstoffenbeleidsplan. Someren en Asten willen graag een actueel Afvalstoffenbeleidsplan waarin nieuwe ontwikkelingen op afvalgebied worden beschreven en het nieuwe afvalbeleid voor de jaren 2016-2020 wordt vastgelegd.

In de afgelopen jaren is een verschuiving in terminologie opgetreden. Stroomen als glas, textiel, papier, kunststoffen en andere goed te scheiden en her te gebruiken fracties worden niet langer als afvalstoffen aangeduid, maar als grondstoffen. Afval is grondstof. Daarom heeft dit plan als subtitel "Van Afval naar Grondstof" meegekregen.

1.2 Inhoud Afvalstoffenbeleidsplan Someren en Asten 2016-2020

Het Afvalstoffenbeleidsplan 2016 - 2020 gaat in op de volgende aspecten van het afvalbeleid

- Beleidskaders: wat zijn de beleidskaders waarbinnen het gemeentelijk afvalbeleid zich moet bewegen (Europees afvalbeleid, landelijk afvalbeleid)?
- Inventarisatie: hoe is de afvalinzameling in gemeente Someren en gemeente Asten nu georganiseerd?
- Evaluatie: wat is het effect van de huidige inzamelstructuur op de 'afvaldriehoek', dat wil zeggen op het milieurendement, de kosten en het serviceniveau? Hoe presteren gemeente Someren en gemeente Asten hier ten opzichte van vergelijkbare gemeenten?
- Doelstellingen: Waar willen de gemeenten Someren en Asten naartoe?
- Plan van aanpak voor het beleid en mogelijke maatregelen in de komende jaren.

1.3 Leeswijzer

Het vast te stellen beleidsplan moet passen binnen de kaders van het Europees en landelijk beleid en moet zijn afgestemd op landelijke ontwikkelingen op afvalgebied. Daarom wordt in hoofdstuk 2 een overzicht gegeven van de beleidskaders in Europees en landelijk verband en van de tendensen in het denken over afval. Binnen deze kaders bepalen de gemeente Someren en gemeente Asten de doelstellingen voor het afvalbeleid. Daarvoor is het van belang in kaart te brengen hoe de afvalinzameling is georganiseerd. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de inzamelstructuur per gemeente. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de resultaten gepresenteerd van de evaluatie van de afvalinzameling. Dat leidt tot een aantal aandachtspunten voor toekomstig beleid. Op basis van deze aandachtspunten zijn in hoofdstuk 5 een aantal mogelijke maatregelen gepresenteerd.

2 De beleidskaders

In dit hoofdstuk wordt het wettelijke kader omschreven waarbinnen de inzameling van huishoudelijk afval in de gemeente Someren en in de gemeente Asten plaatsvindt. Dit gebeurt op hoofdlijnen, in bijlage I wordt dit nader toegelicht.

2.1 Nederlands afvalbeleid

De Europese afvalwetgeving is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving in de vorm van de Wet milieubeheer en het Landelijk afvalbeheerplan (LAP). Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Gemeenten hebben de plicht om het huishoudelijk restafval en het (gescheiden aangeboden) GFT-afval bij elk perceel in te zamelen. Ook zijn zij verplicht papier en karton, kunststof verpakkingsafval, glas, textiel, klein chemisch afval, elektr(on)ische apparaten en asbesthoudend afval, gescheiden in te zamelen. Ook voor grof huishoudelijk afval geldt een plicht tot inzameling bij elk perceel. Al deze verplichtingen zijn vastgelegd in de Wet milieubeheer (Wm).

2.1.1 Landelijk Afvalbeheerplan

Het huidige LAP 2² is geldig tot en met 2015 en geeft een doorkijk tot 2021. Zo is in het LAP 2 vastgelegd dat minimaal 60% nuttig (her)gebruik van het huishoudelijk afval in 2015 door gemeenten moet worden nagestreefd. Voor gemeenten vloeien uit het LAP 2 een aantal doelstellingen voort, deze worden in bijlage I genoemd.

2.2 Recente ontwikkelingen op afvalgebied

2.2.1 Verpakkingenakkoord

De Raamovereenkomst Verpakkingen liep eind 2012 af. Ministerie, gemeenten en bedrijfsleven zijn in gesprek geweest over een nieuw akkoord voor inzameling en hergebruik van verpakkingsafval. Belangrijke punten zijn de groei van hergebruik, een verdere verduurzaming van de verpakkingsketen en de financiering. Inzet was om een totaalpakket aan afspraken te maken voor tien jaar.

Inmiddels is de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 van kracht en is hieraan een addendum toegevoegd. Hierin staan afspraken die de overeenkomst aanvullen en verduidelijken zodat meer aan de wensen van gemeenten tegemoet wordt gekomen. In de raamovereenkomst en het addendum staan belangrijke afspraken over de inzameling en het hergebruik van verpakkingsmaterialen. Ook is een verduurzamingsagenda opgesteld. De komende jaren moeten producenten minder en duurzamere verpakkingsmaterialen gebruiken en bovendien moet een groter deel worden gerecycled.

² In 2014 is gestart met de voorbereidingen voor LAP 3, hier is echter nog geen conceptversie van beschikbaar.

2.2.2 Vergoedingen Kunststof en drankkartons

Vanaf 1 januari 2015 hebben gemeenten zelf de verantwoordelijkheid en de regie over de afvalstroom kunststof. Gemeenten ontvangen van Nedvang jaarlijks een integrale ketenvergoeding voor kunststof, deze vergoeding neemt jaarlijks af. Voor 2015 bedraagt de vergoeding €817,- per vermarkte ton, terwijl er voor 2016 een vergoeding van € 788,- per ton gegeven zal worden. Ook de regie voor drankkartons komt bij de gemeente te liggen. Recent is bekend geworden dat de vergoeding voor de inzameling van drankkartons € 398,- per ton bedraagt.

2.2.3 Van Afval Naar Grondstof

IenM³, VNG⁴ en NVRD⁵ hebben het Publiek Kader voor het afvalbeheer en het uitvoeringsprogramma Huishoudelijk Afval opgesteld. Belangrijk hierbij is het VANG (Van Afval Naar Grondstof) principe. Hiermee wordt gewerkt aan de overgang naar een circulaire economie, een economie waarin zo min mogelijk wordt verspild en zo veel mogelijk wordt hergebruikt. Het programma bevat diverse acties om verspilling van potentiële grondstoffen tegen te gaan. Het streven is om 75% van het huishoudelijk afval te scheiden in 2020. Om deze doelstelling te halen is het noodzakelijk om inwoners nog meer te motiveren tot afvalscheiding aan de bron.

2.2.4 Manifest voor een Afvalloze samenleving

De gemeenten Someren en Asten hebben zich middels het Manifest voor een afvalloze samenleving geconformeerd om, samen met de overige SRE gemeenten, actief te streven naar 95% bronscheiding in 2020.

2.2.5 Doelstelling afvalbeleid gemeente Someren en gemeente Asten 2016- 2020

Gemeente Someren en gemeente Asten streven naar bronscheiding van 75% of meer in 2020. Hiermee wordt voldaan aan de Landelijke doelstellingen. Het doel van 95% bronscheiding uit het Manifest fungeert hierbij als een 'stip op de horizon'.

2.2.6 Kaders Afvalbeleid

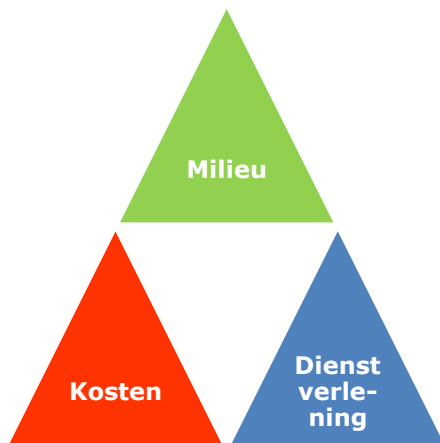
De afvaldriehoek is een veelgebruikt kader in het Nederlandse afvalbeleid. De driehoek bestaat uit drie elementen: milieu, dienstverlening en kosten. Op deze drie elementen zullen beide gemeenten geëvalueerd worden.

De beoordeling op het onderwerp 'Milieu' gebeurt door te kijken naar hoeveel afval er vrij komt in de gemeente en hoeveel hiervan gescheiden wordt ingezameld. Dit vormt het 'Scheidingspercentage'. Gescheiden afval, zoals papier, glas en kunststoffen, kan gerecycled worden. Ongescheiden afval (restafval en grof vuil) wordt niet gerecycled, maar verbrand.

³ Ministerie van Infrastructuur & Milieu

⁴ Vereniging van Nederlandse Gemeenten

⁵ Koninklijke vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement

Figuur 1: De afvaldriehoek

afval kunnen ook geld opleveren omdat ze gerecycled kunnen worden zoals papier, kunststoffen en blik.

Dienstverlening wordt bepaald door welke gelegenheid inwoners hebben om zich van hun afval te ontdoen. Hierbij is relevant welke afvalfracties aan huis worden opgehaald en met welke frequentie, en hoeveel wijkcontainers voor glas, textiel of kunststoffen in de buurt aanwezig zijn.

Kosten worden gemaakt voor het inzamelen en verwerken van het afval. Sommige soorten afval kosten geld om te verwerken, zoals ongescheiden restafval. Andere soorten

3 De huidige situatie

Het beschrijven van de huidige situatie met betrekking tot de afvalinzameling is voor het opstellen van het Afvalstoffenbeleidsplan om verschillende redenen van belang:

- Het legt vast wat het huidige beleid is;
- Het vormt de basis voor de evaluatie van de huidige inzamelingsmethode en de huidige inzamelingsresultaten;
- Het maakt inzichtelijk waar mogelijkheden liggen om het afvalbeleid en de afvalinzameling te optimaliseren.

Dit hoofdstuk geeft een beknopt overzicht van de huidige situatie met betrekking tot de inzamelstructuur, de milieustraat, de ingezamelde hoeveelheden en de scheidingspercentages, de contracten, kosten, afvalstoffenheffing en de huidige wijze van handhaving en communicatie. Vanwege de leesbaarheid en overzichtelijkheid van dit hoofdstuk is er voor gekozen om de cijfers voor Someren weer te geven in een tabel met groene tinten en Asten in een tabel met blauwe tinten. Dit wordt in dit hele hoofdstuk aangehouden.

3.1 Algemene gegevens

De gemeenten Someren en Asten zijn gelegen in de stedendriehoek Eindhoven-Helmond-Weert in de provincie Noord-Brabant. Gemeente Someren heeft een oppervlakte van 81,43 km² en gemeente Asten beslaat 70,40 km². Het hoogbouwpercentage in beide gemeenten ligt vrij dicht bij elkaar, voor Someren bedraagt dit ruim 8% en voor Asten is het 7%.

3.2 De inzamelstructuur

In gemeente Someren leveren anno 2014 18.701 inwoners afval aan, dit zijn 7.553 betalende aansluitingen. Voor gemeente Asten gaat het om 16.396 inwoners en 6.717 aansluitingen die afval produceren. De Gemeenschappelijke Regeling Blink zamelt het gft- en restafval en kunststof in beide gemeenten in. Ook beheert Blink de gezamenlijke milieustraat.

Momenteel kent elk van beide gemeenten eigen inzamelroutes. Er wordt niet grensoverschrijdend ingezameld.

In de onderstaande overzichten worden achtereenvolgens de ingezamelde afvalhoeveelheden per fractie van Someren en Asten weergegeven, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de huis-aan-huisinzameling en het brengsysteem.

Gemeente Someren

Tonnages per Afvalfractie per ton, 2013		
Afvalstroom	Huis-aan-huis Someren	Brengsysteem Someren
Gemengd restafval	1714	660
Gft-afval	1070	
Oud papier en karton	805	62
Glas		409
Kunststof verpakkingsafval	282	8
Textiel	19	55
Klein Chemisch afval (KCA)	1	25
Grof huishoudelijk afval		1962
Overig (luiers/vetten)		140/9

Figuur 2: Ingezamelde tonnages afval 2013, gemeente Someren

Gemeente Asten

Tonnages per Afvalfractie per ton, 2013		
Afvalstroom	Huis-aan-huis Asten	Brengsysteem Asten
Gemengd restafval	1466	585
Gft-afval	816	
Oud papier en karton	1096	
Glas		414
Kunststof verpakkingsafval	251	7
Textiel		71*
Klein Chemisch afval (KCA)		22
Grof huishoudelijk afval		1742
Overig (luiers/vetten)		29/8

* dit is inclusief het haalsysteem

Figuur 3: Ingezamelde tonnages afval 2013, gemeente Asten

De gemeente Someren en de gemeente Asten hanteren beiden een diftar systeem op basis van volume/frequentie. De tarieven hiervan zijn opgenomen in onderstaande tabellen.

Tarief voor inwoners	Tarief Someren
Vastrecht per perceel per maand	€ 6,73
Tarief per lediging container restafval 140 ltr.	€ 8,50
Tarief per lediging container GFT-afval 140 ltr.	€ 1,00
Tarief per lediging container restafval 240 ltr.	€ 14,90
Tarief per lediging container GFT-afval 240 ltr.	€ 1,70
Tarief per lediging emmer restafval 40 ltr.	€ 3,20
Tarief per lediging emmer GFT-afval 25 ltr.	gratis

Figuur 4: Afvaltarieven Someren 2015

Tarief voor inwoners	Tarief Asten
Vastrecht per perceel per maand	€ 4,74
Tarief per lediging container restafval 140 ltr.	€ 8,40
Tarief per lediging container GFT-afval 140 ltr.	€ 1,08
Tarief per lediging container restafval 240 ltr.	€ -
Tarief per lediging container GFT-afval 240 ltr.	€ -
Tarief per lediging emmer restafval 40 ltr.	€ 4,20
Tarief per lediging emmer GFT-afval 25 ltr.	€ 0,36

Figuur 5: Afvaltarieven Asten 2015

Opvallend is dat de ledigingstarieven in beide gemeenten nagenoeg gelijk zijn, maar dat het vaste tarief in Someren ongeveer € 2,- per maand hoger ligt.

Gescheiden inzameling

In zowel gemeente Someren als gemeente Asten worden verschillende afvalfracties gescheiden ingezameld. In de onderstaande figuren wordt dit weergegeven.

Fractie	Gemeente Someren
Restafval	Laagbouw: 1x p 2 weken in minicontainer op woensdag Gestapelde bouw: emmers. Alternerend met gft-afval
Gft-afval	Laagbouw: 1x p 2 weken in minicontainer op woensdag Gestapelde bouw: emmers. Alternerend met restafval
Oud papier en karton	Eens per maand huis-aan-huis.
Kunststoffen	Inzameling 1x per twee weken huis-aan-huis in plastic zakken
Glas	11 glascontainers op verschillende plaatsen + container milieustraat
Textiel	10x per jaar aanbieden aan straat + verzamelcontainers verspreid over Someren.

Figuur 6: Inzameling afvalfracties Someren, 2015

Fractie	Gemeente Asten
Restafval	Laagbouw: 1x per 2 weken in minicontainer op vrijdag Gestapelde bouw: emmers. Alternerend met gft-afval
Gft-afval	Laagbouw: 1x p 2 weken in minicontainer op vrijdag Gestapelde bouw: emmers. Alternerend met restafval
Oud papier en karton	Eens per maand huis-aan-huis.
Kunststoffen	Inzameling 1x per twee weken huis-aan-huis in plastic zakken
Glas	18 glascontainers op verschillende plaatsen + container milieustraat
Textiel	2x per jaar aanbieden aan straat + verzamelcontainers verspreid over Asten.

Figuur 7: Inzameling afvalfracties Asten, 2015

Het gaat hierbij voornamelijk om laagbouwaansluitingen (Someren: 6988 en Asten: 6244). In beide gemeenten is ook een klein percentage appartementen.

Inzameling bij hoogbouw/gestapelde bouw

In gemeente Someren en Asten wordt bij een gedeelte van de appartementen afval met behulp van afvalemmers ingezameld. Daarnaast beschikt een gedeelte van de appartementen over een in pandige of ondergrondse verzamelcontainer voor restafval. Deze containers zijn door de woningbouwvereniging of Vereniging van Eigenaren geplaatst en worden ook door deze instanties geleegd. Deze inwoners betalen het gemeentelijk vastrecht van de afvalstoffenheffing maar de ledigingskosten worden intern verrekend via de woningbouwvereniging of Vereniging van Eigenaren.

Textiel in Someren

Opgemerkt wordt dat de huidige textielinzameling slechts gedeeltelijk is geformaliseerd. In de hele gemeente Someren staan slechts 5 containers die met toestemming van de gemeente zijn geplaatst. Deze zijn vaak overvol. Ook is de afgelopen jaren een duidelijke stijging van het aantal zonder toestemming van de gemeente geplaatste textielcontainers van diverse inzamelaars bij scholen, verenigingen en winkeliers geconstateerd. De gemeente heeft geen zicht op de hoeveelheden textiel die met deze containers zijn ingezameld.

Textiel wordt hiernaast 10 maal per jaar aan huis ingezameld door verenigingen. In de loop der jaren wordt bij deze huis aan huis inzameling steeds minder textiel ingezameld. De inzamelende verenigingen vermarkten het textiel zelf.

Textiel in Asten

In de gemeente Asten zijn door ONA/Een Aarde textielcontainers geplaatst. Tevens wordt 2 keer per jaar huis-aan-huis textiel ingezameld. De opbrengst van de textielinzameling is voor beide organisaties.

Luiers

Zowel in de gemeente Asten (1 ondergrondse container) als in de gemeente Someren (meerdere bovengrondse containers bij peuterspeelzalen) worden momenteel luiers gescheiden ingezameld. Hiervoor worden speciale luierszakken gebruikt waarop het logo van de gemeenten Asten en Someren is gedrukt. Bewoners die gebruik willen maken van deze service worden geacht deze zakken (10 zakken op een rolletje à € 3,50) te kopen bij de supermarkt.

In principe mogen alleen deze zakken gratis in de containers gegooid worden, echter omdat de containers op openbaar terrein staan en niet afgesloten kunnen worden, worden er ook regelmatig gewone afvalzakjes met luiers ingegooid.

Een aantal buurgemeenten hebben intussen besloten de gescheiden inzameling van luiers te beëindigen omdat dit extra inzamelkosten oplevert ten behoeve van een beperkte groep inwoners terwijl de luiers veelal uiteindelijk toch verbrand worden.

Momenteel staat de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal echter landelijk in de belangstelling en wordt onderzocht welke mogelijkheden bestaan voor een aparte verwerking van luiers en incontinentiemateriaal. Tot er meer bekend is over de concrete mogelijkheden en kosten van gescheiden verwerking van ingezamelde luiers, zal de huidige inzamelsystematiek voor luiers gecontinueerd worden.

3.3 Ledigingsaantallen minicontainers

Gemeente Someren 2014			
Volume/fractie	# gebruikte containers	# ledigingen	# ledigingen per minicontainer*
gft 25	54	240	4,4
gft 140	3.150	17.562	5,6
gft 240	1.399	9.462	6,8
Totaal gft	4.603	27.264	Gemiddeld 5,9
rst 040	147	1.861	12,7
rst 140	4.970	46.356	9,3
rst 240	1.205	13.747	11,4
Totaal rest	6.322	61.964	Gemiddeld 9,8

Figuur 8: ledigingsaantallen minicontainers gemeente Someren, 2014

Gemeente Asten 2014			
Volume/fractie	# gebruikte containers	# ledigingen	# ledigingen per minicontainer*
gft 25	69	435	6,3
gft 140	4.040	27.042	6,7
Totaal gft	4.109	27.477	Gemiddeld 6,7
rst 040	100	1.111	11,1
rst 140	5.404	52.069	9,6
Totaal rest	5.504	53.180	Gemiddeld 9,7

Figuur 9: Ledigingsaantallen minicontainers gemeente Asten, 2014

3.4 De milieustraat

De gemeente Someren en gemeente Asten hebben een gezamenlijke milieustraat, die gelegen is aan de Holberg in Someren. Als men afval in wil leveren kan dit alleen bij het presenteren van de gemeentelijke milieupas. De pas wordt alleen verstrekt aan huishoudens, niet aan bedrijven. Bedrijfsafval wordt op de milieustraat niet geaccepteerd, behoudens afval afkomstig van kantoren, winkels en diensten (KWD-afval) wat vergelijkbaar is met afval van huishoudens. De milieupas is gebonden aan een adres en niet aan een persoon. Het aanvragen van een nieuwe milieupas voor een nieuwbouwhuis is gratis. Ter vervanging bij schade of diefstal kost deze € 6,- Er mag maximaal 2 m³ per keer aangeleverd worden.

Eind 2013 is door Arcadis een Variantenstudie naar de milieustraat uitgevoerd, waarin is onderzocht welke maatregelen op de milieustraat genomen kunnen worden om een bijdrage te leveren aan een verbeterde afvalscheiding. Als doel hierbij geldt dat – analoog aan het regionaal

Manifest voor een Afvalloze Samenleving- maximaal 5% van het afval dat op de milieustraat wordt aangeleverd, ongescheiden mag zijn. Belangrijkste conclusies van deze studie zijn:

- Het aantal te scheiden afvalstromen op de milieustraat moet vergroot worden van 24 naar 28;
- Ter verhoging van de service naar inwoners is een verhoogd of een verdiept bordes wenselijk;
- Scheiding van betaalde en gratis routes op de milieustraat (financiële prikkels inbouwen).

De huidige milieustraat kent echter geen verhoogd of verdiept stortbordes en er kunnen niet genoeg afvalstromen gescheiden worden ingenomen. De milieustraat is hiermee niet toekomstbestendig. Er zijn een aantal opties om te kunnen beschikken over een toekomstbestendige milieustraat, waardoor een veel hoger scheidingspercentage behaald kan worden.

- Allereerst kan de bestaande locatie aangepast worden, maar hier is een aanzienlijke investering mee gemoeid (blijkt uit het onderzoek van Arcadis). Verwacht wordt dat door het aanpassen van de huidige milieustraatlocatie in 2020 gekomen kan worden tot 8% grof restafval.
- De tweede optie is de aanleg van een milieustraat op een nieuwe locatie. Bij de aanleg van een nieuwe milieustraat wordt verwacht een doel van 5% grof restafval te behalen.
- De derde optie is een regionale milieustraat in samenwerking met de gemeenten Helmond en Deurne.
- De vierde optie is een regionale milieustraat in Helmond met een brenglocatie voor gratis stromen in Asten/Someren

De openingstijden van de milieustraat zijn als volgt:

- Maandag, woensdag en vrijdag van 13:00-17:00
- Zaterdag van 10:00-17:00
- Voor gratis afvalstromen kan men ook terecht op dinsdag en donderdag van 13:00-17:00.

Lang niet voor elk soort afval hoeft men te betalen. Bij de milieustraat worden een drietal categorieën onderscheiden. In figuur 10 hieronder worden deze weergegeven.

Wat	Wanneer	Hoe
Glas, blik, papier/karton, drankenkartons, plastic verpakkingen.	Gratis afval Van maandag 13.00 uur doorlopend tot zaterdag 17.00 uur	Gratis en zonder milieupas
Glas, vlakglas, drankenkartons, plastic verpakkingen, wit schoon tempex, papier/karton, frietvet, (oud) ijzer/metalen/ blikjes, kringloopgoederen, klein chemisch afval, textiel en schoenen, elektrische apparaten, luiers, harde kunststoffen, kadavers van kleine huisdieren, asbest (max 35 m ² per jaar), afgewerkte motorolie (tot 10 liter), autobanden zonder velg (max 5 stuks) en gasflessen.	Gratis afval Maandag t/m vrijdag van 13.00-17.00 uur; Zaterdag van 10.00-17.00 uur	Gratis met vertoon van de milieupas
Groenafval en overig (grof) huishoudelijk afval: <ul style="list-style-type: none"> • Per voetganger/fietser € 3,00 • Personenauto/busje (max 2 m³) € 8,00 • Bouw- en sloopafval 0-1 m³ € 8,00 • Bouw- en sloopafval 1-2 m³ € 16,00 	Betaald afval Maandag, woensdag en vrijdag van 13.00-17.00 uur; Zaterdag van 10.00-17.00 uur.	Tegen betaling met vertoon van de milieupas. U kunt alleen met pin betalen.

Figuur 10: Overzicht aanlevering huidige milieustraat

3.5 De kringloop

Inwoners van de twee gemeenten kunnen herbruikbare goederen naar de kringloopwinkel van Stichting Kringloop ONA en Kringloop Een Aarde brengen. Deze winkels hebben van de beide gemeenten toestemming gekregen om spullen in te zamelen die te hergebruiken zijn. Inwoners kunnen spullen die zij niet meer gebruiken aanbieden aan de kringloopwinkel en zij komen dit vervolgens kosteloos ophalen. De bruikbare spullen worden in de kringloopwinkel verkocht en de opbrengsten worden door ONA geheel ter beschikking gesteld aan verenigingen, stichtingen en instellingen in de gemeenten Asten en Someren. Het tonnage ingezamelde bruikbare spullen of de hoogte van de opbrengsten is bij de gemeente niet bekend, maar het gaat om substantiële hoeveelheden. Een Aarde steunt het werk van ontwikkelingswerkers die op een of andere manier een band hebben met Asten en/of de regio.

3.6 Kosten

3.6.1 De afvalkosten 2015

Op de volgende pagina worden achtereenvolgens de afvalkosten voor gemeente Someren en gemeente Asten inzichtelijk gemaakt.

Afvalkosten Someren 2015		
<i>o.b.v. begroting 2015</i>	2015	per hh
Door inkomsten uit Afvalstoffenheffing te dekken	€ 927.562	€ 123
Verwerking restafval	€ 253.500	€ 34
Verwerking gft-afval	€ 60.800	€ 8
Inzamelkosten gft + restafval	€ 153.000	€ 20
Containerbeheer	€ 68.000	€ 9
Inzamelkosten kunststof	€ 65.000	€ 8,6
Milieustraat	€ 158.230	€ 20,9
overig*	€ 169.032	€ 22

* o.a. kosten voor textiel, glas, overige fracties en overheadkosten.
Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract van kracht tegen een lagere prijs, dit zwakt het kosteneffect van de maatregelen I en II wat af.

Figuur 11: Afvalbeheerskosten Someren, 2015

Afvalkosten Asten 2015		
<i>o.b.v. begroting 2015</i>	2015	per hh
Door inkomsten uit Afvalstoffenheffing te dekken	€ 901.038	€ 134
Verwerking restafval	€ 240.000	€ 36
Verwerking gft-afval	€ 45.000	€ 7
Inzamelkosten gft + restafval	€ 117.650	€ 18
Containerbeheer	€ 45.138	€ 6
Inzamelkosten kunststof	€ 56.000	€ 7,4
Milieustraat	€ 140.318	€ 20,9
overig*	€ 313.970	€ 47

* o.a. kosten voor textiel, glas, overige fracties en overheadkosten.
Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract van kracht tegen een lagere prijs, dit zwakt het kosteneffect van de maatregelen I en II wat af.

Figuur 12: Afvalkosten Asten, 2015

De afvalkosten uitgedrukt in euro's per huishouden, zijn in gemeente Asten slechts marginaal hoger dan in gemeente Someren. Met name de post 'overige kosten' is in gemeente Asten hoger. De overige posten ontlopen elkaar niet veel.

4 Evaluatie van de huidige situatie

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het afvalbeheer van de gemeente Someren en de gemeente Asten vergeleken met elkaar en met vergelijkbare gemeenten. Onder vergelijkbare gemeenten worden gemeenten verstaan met dezelfde stedelijkheidsklasse als Someren en Asten (klasse 4) die een diftarsysteem hanteren.

4.1 Evaluatie ten aanzien van het milieurendement

4.1.1 De inzamelresultaten

In het figuur hieronder worden de ingezamelde hoeveelheden van de fijne huishoudelijke fracties weergegeven die in 2013 in gemeente Someren en Asten in kilogram per inwoner zijn ingezameld. Deze cijfers worden vervolgens vergeleken met de gemiddelde hoeveelheden van vergelijkbare gemeenten zoals naar voren komt uit de Benchmark Huishoudelijk afval⁶.

Fractie	Someren 2013	Asten 2013	Benchmark Huishoudelijk Afval Peiljaar 2013 Klasse E *
Fijn huishoudelijk afval	Kg/inw	Kg/inw	Kg/inw
Restafval	91,7	89,4	158
GFT-afval	57,2	49,8	122
Papier	46,4	66,8	68
Glas	21,9	25,3	23
Textiel	4	4,3	4,9
Kunststof verpakkingsmateriaal	15,5	15,7	12,9
Drankkartons	0,4	0,4	1,7
Luiers	7,5	1,8	
Overig te scheiden (KCA, blik, vet- en olie)	1,5	1,5	4,1
Totaal fijn	245,9	254,9	389
Waarvan gescheiden	154,3	165,5	231
Bronscheidingspercentage fijn huisafval	62,7%	64,9%	59,4%

⁶ dit is een landelijk geaccepteerde benchmark waar veel gemeenten jaarlijks of periodiek aan meewerken

Grof Huishoudelijk afval			
Grof huishoudelijk restafval	14,8	14,8	12
Verbouwingsmateriaal (Ongescheiden)	20,7	20,7	
Schoon puin	29,2	29,2	25
Grof tuinafval	37,4	37,4	38
Overig	38,9	38,9	8
Totaal gescheiden grof	105,5	105,5	71
Totaal grof	141	141	83
Bronscheidingspercentage grof huis afval	74,8%	74,8%	85,5%
Totaal huishoudelijk afval			
Totaal gescheiden	259,8	271	302
Totaal ongescheiden	127,2	124,9	169
Totaal huishoudelijk afval	387	395,9	466
Bronscheidingspercentage	67,1%	68,5%	64,8%
* Benchmark huishoudelijk afval peiljaar 2013 Klasse E. Klasse indeling wordt gemaakt op basis van hoogbouw %, Someren heeft een hoger hoogbouw % dan Asten en valt officieel net in klasse D. Verder heeft hier al nascheiding plaatsgevonden.			

Figuur 13: Inzamelresultaat, 2013

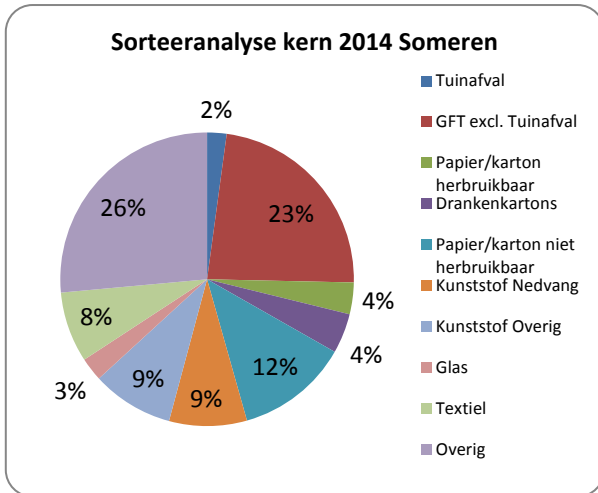
Uit figuur 13 blijkt dat beide gemeenten goed scoren ten opzichte van de benchmarkresultaten. Met name de hoeveelheid ingezameld restafval ligt aanzienlijk lager. In beide gemeenten blijkt het gescheiden ingezameld GFT-afval lager te liggen dan het landelijk gemiddelde van de benchmark. Voor gemeente Someren geldt dat de ingezamelde hoeveelheid papier wat achterblijft in vergelijking met zowel gemeente Asten als de benchmark.

4.1.2 Bronscheiding

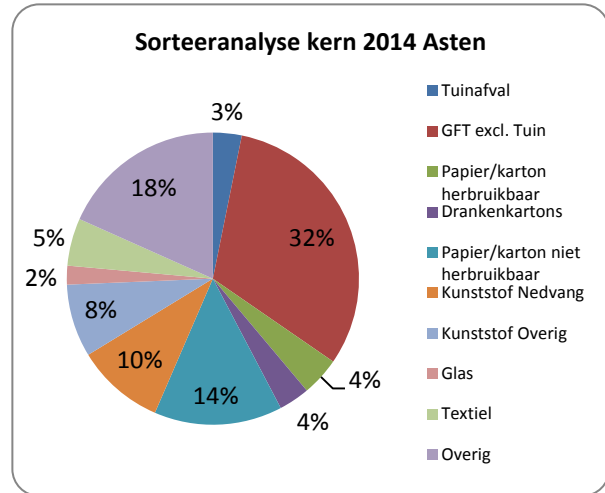
Het totale bronscheidingspercentage voor de gemeente Someren (67,1%) en Asten (68,5 %) ligt ruim boven de gestelde norm van 60% uit het LAP en de gemeentelijke Kadernota en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten conform de benchmark 2013 van 64,8%. Een eerste stap naar een bronscheidingspercentage van 75% in 2020 is gezet, maar er zal nog het een en ander moeten gebeuren om het doel te bereiken.

4.1.3 Sorteeraanalyse fijn restafval

Om een goed beeld te krijgen van de samenstelling van het restafval in de twee gemeenten wordt ieder jaar een sorteeraanalyse⁷ uitgevoerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen afval uit de kern en uit het buitengebied. De sorteeranalyses voor 2014 (kern) voor gemeente Someren en

Figuur 14: Sorteeraanalyse Someren kern 2014 (in %)

Figuur 15: Sorteeraanalyse Asten kern 2014 (in %)

Asten zijn in de figuren 14 en 15 hierboven weergegeven. De complete sorteeranalyses voor 2013 en 2014 zijn in de bijlagen III en IV opgenomen. Wat opvalt in de sorteeranalyses is het hoge percentage GFT dat in de restcontainer aangetroffen wordt. Hierbij is het onderscheid tussen groente/fruit en tuinafval aangebracht. Hierbij wordt al snel duidelijk dat slechts een erg klein deel bestaat uit tuinafval. Ondanks dat het ledigingstarief voor GFT-afval in beide gemeenten de afgelopen jaren is verlaagd tot circa € 1,-, blijkt nog een fors deel van het restafval te bestaan uit groente- en fruitafval.

Andere afvalfracties die gescheiden ingezameld worden zoals papier, kunststof en glas zijn redelijk vergelijkbaar aan elkaar. Duidelijk is dat herbruikbaar oud papier al erg goed gescheiden wordt, maar voor kunststof is dit nog niet het geval. Hier kan nog aanzienlijk wat vooruitgang geboekt worden. De aangetroffen hoeveelheid textiel en metaal varieert iets tussen de twee gemeenten, evenals de fractie apparaten. Bij textiel is eveneens winst te behalen.

4.2 Evaluatie ten aanzien van de kosten

4.2.1 Huidige afvalbeheerkosten ten opzichte van het gemiddelde

De totale afvalbeheerkosten betreffen alle directe en indirecte kosten per aansluiting voor het beheer van huishoudelijk afval. BTW wordt hierin niet meegenomen. Binnen de totale afvalbeheerkosten kunnen drie verschillende groepen worden onderscheiden, te weten: indirecte kosten, verwerkingskosten en de inzamelkosten. In het figuur (16) hieronder worden de cijfers voor de gemeente Asten en de gemeente Someren wederom vergeleken met de Benchmark huishoudelijk afval peiljaar 2013, klasse E. De kosten zijn berekend per huishouden.

⁷ De sorteeranalyses zijn uitgevoerd door EURECO.

	Gemeente Someren	Gemeente Asten	BM 2013*
Verwerkingskosten gft-afval	€ 8	€ 7	€ 15
Verwerkingskosten restafval	€ 34	€ 36	€ 48
Inzamelkosten gft/restafval	€ 20	€ 18	€ 41
Inzamelkosten Kunststoffen	€ 8,6	€ 7,4	€ 12
Milieustraat	€ 20,9	€ 20,9	€ 14
Totaal	€ 91,5	€ 89,3	€ 130
* Benchmark huishoudelijk afval peiljaar 2013 Klasse E. ⁸			

Figuur 16: Afvalverwerkingskosten per gemeente, 2014

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat beide gemeenten lagere inzameling- en verwerkingskosten voor GFT, restafval en kunststof kennen dan het landelijk gemiddelde van de benchmark, hetgeen samenhangt met de minder grote hoeveelheden van deze fracties (zie figuur 13). Alleen voor de milieustraat zijn de gemeenten iets duurder uit dan gemiddeld.

4.3 Evaluatie ten aanzien van het serviceniveau

4.3.1 Service met betrekking tot ophalen aan huis

Veel afvalfracties (rest-, gft-, oud papier, kunststof en textiel) worden periodiek huis-aan-huis ingezameld. Voor rest-, gft- en kunststof afval geldt een alternerend schema van eens in de twee weken. Papier wordt in beide gemeenten eens per maand ingezameld.. Dit komt overeen met de service voor halen in vergelijkbare gemeenten (Benchmark 2013). De beide gemeenten zijn tevens geïnteresseerd om drankkartons en blik samen met het kunststof (of plastic) in te gaan zamelen (PMD). Hierdoor zal het serviceniveau 'halen' verbeteren.

⁸ De kosten waarmee gerekend wordt in de benchmark komen niet één op één overeen met de kosten opzet van beide gemeenten.

4.3.2 Service met betrekking tot brenggelegenheden

In beide gemeenten zijn verzamelcontainers aanwezig om glas en textiel kwijt te kunnen. In het centrum van Someren is bovendien een brenglocatie voor oud papier. Verder kunnen inwoners van beide gemeenten met al hun overige afval, vaak kosteloos, terecht bij de milieustraat.

	Gemeente Someren	Gemeente Asten	Landelijke norm	Serviceniveau Someren	Serviceniveau Asten
Oud papier*	0	0	1:1000	-	-
Glas containers	12	19	1:600	1:1560	1:860
Textiel containers	5	8	1:2.750	1:3740	1:2050
* er bevindt zich één oud papier container op de milieustraat					

Figuur 17: Serviceniveau Someren en Asten, 2014

De service voor glascontainers ligt in beide gemeenten onder het gemiddelde. Echter uit de sorteeranalyses is gebleken dat bij plaatsing van extra glascontainers weinig winst is te behalen qua hoeveelheden. Ondanks het lager dan landelijke serviceniveau is het scheidingspercentage in beide gemeenten wel naar wens. Gemeente Asten scoort bovengemiddeld met de service qua textielinzameling, ook hier scoort gemeente Someren onder het landelijk gemiddelde. De verschillen tussen kern- en buitengebied met betrekking tot de textielcontainers zijn niet erg nadrukkelijk waar te nemen. Wel liggen de percentages textiel in het restafval hoger, waarin te zien is dat het serviceniveau met betrekking tot textiel ruimte laat voor verbetering.

4.4 Conclusies en aandachtspunten

Conclusies ten aanzien van milieurendement.

- Gemeente Asten en gemeente Someren zijn al goed op weg naar het bronscheidingspercentage van 75% of meer in 2020. In 2013 werd in gemeente Someren een bronscheidingspercentage van 67,1 behaald en in gemeente Asten een percentage van 68,5.
- Uit de sorteeraanlyse blijkt dat er nog veel vooruitgang geboekt kan worden rondom de bronscheiding van GFT-afval. Dit geldt in mindere mate ook voor de scheiding van kunststoffen.

Conclusies ten aanzien van kosten.

- Beide gemeenten kennen lagere kosten voor de inzameling- en verwerking van GFT, rest en kunststoffen dan de benchmark 2013.

Conclusies ten aanzien van het serviceniveau.

- De service wat betreft de huis-aan-huis inzameling is goed te noemen. Verschillende fracties worden periodiek aan huis ingezameld. Met name de 'haal' service is hierdoor hoog te noemen
- De milieustraat vormt voor beide gemeenten een geschikt brengpunt. Bewoners kunnen hier veel afvalfracties kosteloos afleveren.
- Gemeente Someren scoort ruim onder het landelijk gemiddelde wat betreft het serviceniveau voor glas (1:600 inwoners)- en textielcontainers (1:2.750 inwoners). Gemeente Asten scoort beter op dit gebied, maar ook hier ligt het serviceniveau qua glas net onder het landelijk gemiddelde. Uit de sorteeraanlyses blijkt echter dat er nagenoeg geen winst te boeken is m.b.t. glas inzameling.

5 Mogelijke maatregelen

5.1 Mogelijke maatregelen

Uit de evaluatie van de huidige inzamelsituatie zijn een aantal aanknopingspunten aan te wijzen om de afvalscheiding te verbeteren en de hoeveelheid restafval te verminderen. In bijlage I zijn van elk van beide gemeenten per maatregel de verschuivingen in afvalhoeveelheden en de gevolgen daarvan voor het scheidingspercentage aangegeven.

De maatregelen zijn:

- I) De inzameling van restafval terugbrengen naar eens in de vier weken, waardoor inwoners gedwongen worden het afval beter te scheiden;
- II) Het inzamelen van drankenkartons en blik tezamen met het plastic verpakkingsafval. De inzameling van plastic, metalen (blik) en drankenkartons (PMD) vindt eens per 2 weken plaats met plastic zakken.
- III) GFT-inzameling op afroep in het buitengebied van Someren. Dit draagt bij aan een kosten efficiënte inzameling. Momenteel worden in het buitengebied al weinig gft-containers aangeboden.
- IV) Het bijplaatsen van 2 textielcontainers in gemeente Someren teneinde meer textiel gescheiden in te zamelen en het serviceniveau voor inwoners verder te verhogen.

5.2 Maatregel I: Inzamelfrequentie restafval

Beide gemeenten kennen een laag aanbodpercentage van de grijze en groene minicontainer. Gemiddeld wordt een grijze minicontainer maar 10 maal per jaar aan de inzameldienst aangeboden, en de groene minicontainer maar 6 maal. In gemeente Asten ligt het aanbod van de groene minicontainer iets hoger op 7. Dit betekent dat de inzamelwagen tijdens de inzamelronde maar bij ongeveer 2 van de 5 woningen een grijze container hoeft te legen en slechts bij ongeveer 1 van de 4 woningen een gft-container. Hierdoor is sprake van een weinig kostenefficiënte inzamelwijze.

Een verlaging van de inzamelfrequentie van de restafval minicontainers naar eens per 4 weken, vergroot de kostenefficiëntie van de inzameling. Het verlagen van de inzamelfrequentie kan beschouwd worden als een achteruitgang in service. Echter, het aantal feitelijke ledigingen ligt ook in dit geval nog lager dan het aantal ledigingsmogelijkheden, dus heeft het naar alle waarschijnlijkheid geen directe gevolgen voor het serviceniveau. De keuzevrijheid voor het wel of niet aanbieden van de container wordt wel beperkt.

Doordat inwoners minder vaak hun restafvalcontainer kunnen aanbieden, ontstaat een extra prikkel om het restafval nog beter te scheiden en zo minder restafval in de container te werpen. Door de inzameling van gft-afval wel eens in de twee weken plaats te laten vinden wordt het beter scheiden van gft-afval tevens gestimuleerd. In combinatie met de start van PMD-inzameling wordt zo een hoger scheidingspercentage in beide gemeenten gestimuleerd.

De inzamelrequentie van gft-afval in de wintermaanden blijft ongewijzigd: eens per 2 weken in Asten en eens per 4 weken in Someren.

Verlagen inzamelrequentie restafval tot eens per 4 weken (maatregel I)	
Voordelen	Nadelen
Verlaging inzamelkosten.	Verminderd serviceniveau voor inwoners.
Extra stimulans tot verbeterde scheiding en dus minder aanbod restafval.	

Figuur 18: Voor- en nadelen restinzameling. Eens per vier weken

De effecten van deze maatregel op de kosten en het bronscheidingspercentage zijn in onderstaande tabel (19) samengevat. Een nadere detaillering van deze effecten van deze maatregel zijn opgenomen in bijlage VI en VII

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval		Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
	Gemeente Someren			Gemeente Asten	
Maatregel I	€ -7,43	+ 4,1 %		€ -7,09	+ 4 %

Figuur 19: Effecten maatregel I

5.3 Maatregel II: Inzameling PMD

Via Stichting Afvalfonds Verpakkingen kunnen gemeenten vanaf 2015 een vergoeding van € 398, – per ton ontvangen voor de gescheiden inzameling/nascheiding van drankenkartons. Of deze vergoeding toereikend is om de kosten voor inzameling en sortering volledig te dekken, is afhankelijk van de inzamelwijze, de kosten voor sortering en de hoeveelheid ingezamelde drankenkartons.

Het ligt voor de hand om de drankenkartons samen met het kunststofverpakkingsafval en blik als PMD in te zamelen. Nascheiding van drankenkartons, kunststof en blik is technisch goed mogelijk, en kan op grond van het vigerende kunststofsororderingscontract op relatief korte termijn worden opgestart.

Momenteel wordt het kunststof eens per 2 weken aan huis ingezameld in plastic zakken. Indien ook drankenkartons en blik in de plastic zakken worden ingezameld, wordt aangeraden de inzamelrequentie niet te veranderen. Het aantal aangeboden plastic zakken zal toenemen, waardoor een deel van de inwoners wellicht een probleem met de tussenopslag tot de volgende inzamelronde zal ervaren. Ook neemt de inzameltijd toe waardoor de inzamelkosten licht zullen stijgen.

Bij een grote toename aan ingezameld PMD kan overwogen worden om PMD niet langer in plastic zakken in te zamelen, maar hiervoor elke laagbouwwooning van een derde minicontainer te voorzien. Voor inzameling van alleen kunststoffen geldt dat de inzameling met minicontainers een grotere respons oplevert dan inzameling met zakken. Hoewel nog weinig praktijkervaring bestaat met inzameling van kunststoffen met drankenkartons in minicontainers, is het aannemelijk ook

hierdoor een hogere respons te verwachten. Voor inwoners betekent dit dat ze geen zakken meer in tussenopslag hoeven te houden, en hun kunststoffen, drankenkartons en blik direct in de minicontainer kunnen doen.

Door PMD in te zamelen met behulp van minicontainers ontstaat een verhoogd risico op vervuiling. In combinatie met maatregel I (terugbrengen inzameling restafval tot eens per 4 weken) neemt de kans toe dat inwoners ook ander afval in deze minicontainer doen, waardoor de sorteerkosten toenemen en de opbrengsten teruglopen.

Doordat ook de drankenkartons en blik aan huis worden opgehaald zal de afvalscheiding verbeteren en wordt minder restafval ingezameld. Indien de gemeenten kiezen voor het verlagen van de inzamelrequentie van restafval, is het daarom aan te raden dit niet eerder te doen dan gelijktijdig aan de start van de inzameling van drankenkartons. In onderstaande tabel worden een aantal voor- en nadelen op een rij gezet van het samen inzamelen van kunststof en drankenkartons

II Inzamelen PMD in plastic zakken (Maatregel II)	
Voordelen	Nadelen
Slechts kleine verhoging van de inzamelkosten doordat kunststoffen en drankenkartons in dezelfde plastic zak worden aangeboden.	Bijdrage aan afvalscheiding is lager dan bij inzameling met minicontainers.
Bijdrage aan verbeterde afvalscheiding. Eventuele vervuiling is goed zichtbaar in de plastic zak.	Inwoners zijn niet allemaal bereid tot het scheiden van een extra afvalfractie.
Inwoners zijn al gewend aan het gebruik van plastic zak	Meer plastic zakken zullen moeten worden verspreid. Dit levert geringe meerkosten op.
Geen extra ruimtebeslag in de achtertuin door een 3 ^e minicontainer.	

Figuur 20: Voor- en nadelen inzameling PMD in plastic zakken

De effecten van deze maatregel op de kosten en het bronscheidingspercentage zijn in onderstaande tabel (21) samengevat. Een nadere detaillering van deze effecten van deze maatregel zijn opgenomen in bijlage VI en VII.

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
	Gemeente Someren		Gemeente Asten	
Maatregel II	€ -1,90	+ 1,31%	€ -0,98	+ 0,8% ⁹

Figuur 21: Effecten maatregel II

5.4 Maatregel III: Gft-inzameling in het buitengebied van gemeente Someren op afroep.

Het gft-aanbod in het buitengebied is in beide gemeenten erg laag, zowel in aantal geleege containers als in tonnages. Veel woningen in het buitengebied hebben ofwel een composthoop (bijvoorbeeld bij boerderijen), ofwel zij doen het afval ongescheiden in een bedrijfsafvalcontainer. Dit maakt de inzameling van gft-afval in het buitengebied niet kostenefficiënt.

Het geringe gft-aanbod geeft aanleiding om de huidige inzamelmethode van gft-afval in het buitengebied te heroverwegen.

In gemeente Asten vindt inzameling op afroep plaats. Inwoners kunnen tot één dag voor inzameling bellen naar de inzamelaar en melden dat zij gft-afval hebben. Voor de gemeente blijven er op deze wijze veel kosten bespaard, omdat de inzamelroute veel korter en efficiënter kan worden ingericht. In Asten gaat het om 600 aansluitingen in het buitengebied, in Someren gaat het om ongeveer dezelfde orde van grootte.

Bij een gelijkblijvende inzamelfrequentie van gft-afval, is het mogelijk om de inzamelmethode in een bepaald gedeelte van de gemeente aan te passen. Een legitieme reden voor het op afroep rijden van gft-afval in het buitengebied is het niet kostenefficiënt verzamelen.

Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met het feit dat inwoners die tot dusver wel regelmatig hun gft-container aanbieden, dit mogelijk minder vaak gaan doen en meer gft-afval in de restafvalcontainer zullen werpen. De hoeveelheid gescheiden ingezameld gft-afval in het buitengebied zal derhalve verder dalen.

gft-inzameling in het buitengebied op afroep (Maatregel III)	
Voordelen	Nadelen
Verlaging inzamelkosten.	Verminderd serviceniveau voor deel van de inwoners (buitengebied).
	Verminderd gft-aanbod door verlaging service, meer gft-afval in het restafval in het buitengebied.

Figuur 22: Voor- en nadelen gft -inzameling in het buitengebied op afroep

Gemeente Asten ervaart het op afroep ophalen van gft-afval in het buitengebied als zeer positief. De effecten van deze maatregel op de kosten en het bronscheidingspercentage zijn in

⁹ Het verschil in effectiviteit van deze maatregel tussen Someren en Asten is te verklaren aan de hand van de verwachte toename van drankenkartons/blik bij deze wijze van inzameling. Op basis van de sorteeraanlyses wordt verwacht dat de toename in Someren groter zal zijn dan in Asten. Hierdoor is ook de daling van de verwerkingskosten in Asten lager dan in Someren.

onderstaande tabel (23) samengevat. Een nadere detaillering van deze effecten van deze maatregel zijn opgenomen in bijlage VI en VII.

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
	Gemeente Someren		Gemeente Asten	
Maatregel III	€ -0,32	- %	€ -	- %

Figuur 23: Effecten maatregel III

5.5 Maatregel IV: Verbetering serviceniveau 'textiel'

Gemeente Someren beschikt over 5 bovengrondse textielcontainers. Hiermee scoort de gemeente ruim onder het landelijk gemiddelde wat betreft het serviceniveau voor textielcontainers (1:2.750 inwoners) met 1:3.740. Gemeente Asten scoort beter op dit gebied en beschikt over 8 textielcontainers. Met een serviceniveau van 1:2050 valt de gemeente hiermee ruim binnen het landelijk gemiddelde.

Uit de sorteeranalyses blijkt dat er een aanzienlijk percentage textiel (7%) in het restafval terecht komt, in 2013 lag dit percentage lager op 5%. Deze ontwikkeling kan te wijten zijn aan een tekort van brengpunten voor de inwoners van Someren. Door 2 bovengrondse textielcontainers te plaatsen kan het percentage textiel in het restafval worden terug gebracht.

Hiernaast is het zinvol de regie over de textielinzameling strakker ter hand te nemen door het contracteren van 1 partij voor de vermarkting van al het in de gemeente ingezamelde textiel, en bijvoorbeeld door het formaliseren van de inzameling bij scholen en verenigingen. De niet-legale verzamelcontainers dienen deze instanties weg te (laten) halen, waarna de gemeente haar eigen verzamelcontainers bij geïnteresseerde scholen, verenigingen en andere maatschappelijke instanties plaatst en laat legen. De maatschappelijke instanties zouden hier optioneel een nader te bepalen vergoeding voor kunnen krijgen. Tegen het plaatsen van niet-legale textielcontainers wordt vervolgens handhavend opgetreden. Niet-legale containers worden niet langer gedoogd.

Bijplaatsen 2 bovengrondse textielcontainers Someren (Maatregel IV)	
Voordelen	Nadelen
Verbetering serviceniveau 'textiel', inwoners hebben meer gelegenheid om textiel-afval gescheiden weg te gooien.	
Draagt bij aan verbetering van het scheidingspercentage	
Gemeente draagt geen kosten voor de plaatsing, noch is zij verantwoordelijk voor de lediging	
Verhoging inkomsten tgv vergoeding door charitatieve instellingen voor het mogen plaatsen/leggen van 2 extra containers en de afzet van het daarin ingezamelde textiel	

Figuur 24: voor- en nadelen bijplaatsen bovengrondse textielcontainers

De effecten van deze maatregel op de kosten en het bronscheidingspercentage zijn in onderstaande tabel (25) samengevat. Een nadere detaillering van deze effecten van deze maatregel zijn opgenomen in bijlage VI en VII.

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
	Gemeente Someren	
Maatregel IV	€ -0,93	+ 0,44%

	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan bronscheidings% van het fijn huishoudelijk afval
	Gemeente Asten	
	€ -	- %

Figuur 25: Effecten maatregel IV

5.6 Totaaloverzicht effecten

In deze paragraaf wordt een kort overzicht gegeven van de hierboven besproken maatregelen. De effecten worden uitgesplitst in het effect op de kosten per huishouden en de bijdrage aan het scheidingspercentage voor fijn restafval.

Effecten maatregelen gemeente Someren		
	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan scheidingspercentage fijn restafval
Maatregel I	€ -7,43	+ 4,1 %
Maatregel II	€ -1,90	+ 1,31%
Maatregel III	€ -0,32	- %
Maatregel IV	€ -0,93	+ 0,44%
Totaal	€ -10,58	+ 5,85%
Effect op totale bronscheiding huishoudelijk afval		+ 3,8%

Figuur 26: Effecten maatregelen, gemeente Someren

Effecten maatregelen gemeente Asten		
	Kosten per hh per jaar	Bijdrage aan scheidingspercentage fijn restafval
Maatregel I	€ -7,09	+ 4 %
Maatregel II	€ -0,98	+ 0,8%
Totaal	€ -8,07	+ 4,8%
Effect op totale bronscheiding huishoudelijk afval		+ 3,1 %

Figuur 27: Effecten maatregelen, gemeente Asten

Opgemerkt wordt dat zowel gemeente Someren als gemeente Asten actief bezig zijn met het voorkomen en verminderen van zwerfafval. De beschreven maatregelen zullen geen nadelig effect hebben op de hoeveelheid zwerfafval

6 Conclusies

Het totale scheidingspercentage voor de gemeente Someren (67,1%) en Asten (68,5%) ligt ruim boven de gestelde norm van 60% uit het LAP en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten conform de benchmark 2013 (64,8%). Om het gestelde doel van minimaal 75% scheiding in 2020 te behalen zullen er nog verdere stappen moeten worden gemaakt.

Uit sorteeranalyses blijkt dat zowel in gemeente Someren als in gemeente Asten nog veel GFT-afval in het restafval aanwezig is. Dit geldt in mindere mate ook voor kunststoffen. De inzamelings- en verwerkingskosten in beide gemeenten liggen aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde. Het serviceniveau in beide gemeenten kan goed genoemd worden, de huis-aan-huis inzameling van verschillende fracties heeft hier een belangrijk aandeel in. Door de gedeelde milieustraat worden inwoners eveneens in staat gesteld ook andere afvalfracties eenvoudig in te leveren. Het serviceniveau omtrent glas- en textiel ligt met name in Someren onder het landelijk gemiddelde. Dit komt deels terug in de sorteeranalyses, waaruit blijkt dat er nog een redelijk percentage textiel uit het restafval te halen is.

De gescheiden inzameling van luiers/incontinentiemateriaal blijft vooralsnog gehandhaafd tot meer bekend is over de concrete mogelijkheden en kosten van gescheiden verwerking van ingezamelde luiers.

De manier waarop de huidige milieustraat is ingericht is niet meer toekomstbestendig. Om op de milieustraat een hoger scheidingspercentage te kunnen realiseren en om langjarig gebruik te kunnen maken van een goed functionerende milieustraat, zijn vier opties mogelijk:

1. Het herinrichten en optimaliseren van de milieustraat op de huidige locatie
2. Het aanleggen van een milieustraat op een nieuwe locatie
3. Het deelnemen aan een regionale milieustraat met gemeente Helmond en Deurne.
4. Het deelnemen aan een regionale milieustraat in de gemeente Helmond en een brenghelocatie voor gratis stromen in Asten/Someren.

Om het scheidingspercentage te verbeteren werden in het voorgaande hoofdstuk vier maatregelen voorgesteld. Het uitvoeren van deze maatregelen en het aanpakken van de milieustraat leidt ertoe dat zowel gemeente Someren als gemeente Asten de doelstelling van 75% tijdig weten te behalen. Someren en Asten streven ernaar om in een wereld waar grondstoffen alsnog schaarser worden een zo hoog mogelijk hergebruikspercentage te bewerkstelligen op een zo efficiënt mogelijke wijze, tegen zo laag mogelijke kosten. Hierbij is het beter scheiden van grondstoffen uit het afval essentieel. Alleen daardoor zal het mogelijk blijken te zijn het gewenste scheidingspercentage te behalen.

Bijlage I Beleidskaders

2.1 Europees afvalbeleid

De belangrijkste punten uit de Kaderrichtlijn zijn als volgt:

- De Richtlijn verplicht lidstaten passende maatregelen te nemen ter bevordering van in de eerste plaats preventie of vermindering van productie en schadelijkheid van afvalstoffen en in de tweede plaats nuttige toepassing van de afvalstoffen door recycling, hergebruik of het gebruik van afvalstoffen als energiebron. Afvalverbranding die energie oplevert wordt in de nieuwe Kaderrichtlijn aangemerkt als een vorm van hergebruik (in plaats van verwijdering);
- De lidstaten moeten ervoor zorgen dat iedereen zijn afvalstoffen aan een particuliere of openbare ophaaldienst, of aan een afvalverwijderingsonderneming overdraagt, ofwel zelf zorgt voor de verwijdering, met inachtneming van de eisen van deze richtlijn;
- De Richtlijn bevat doelstellingen met betrekking tot hergebruik en recycling: tegen 2020 dient 50% van al het papier, metaal, glas en soortgelijke items afkomstig van huishoudelijk afval te worden gerecycled. Op het ogenblik bedraagt dit percentage 27%;
- Relatief nieuw in het Europese afvalstoffenbeleid is de toepassing van het principe van producentenverantwoordelijkheid: producenten of importeurs worden daarmee (mede) verantwoordelijk gesteld voor het afvalbeheer van producten die door hen op de markt zijn gebracht, zoals bijvoorbeeld kunststof verpakkingen en elektrische en elektronische apparaten.

2.2 Nederlands afvalbeleid

De Europese wetgeving is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving in de vorm van de Wet milieubeheer en het Landelijk afvalbeheerplan (LAP). In de Wet Milieubeheer zijn de verantwoordelijkheden voor Rijk, provincies en gemeenten vastgelegd. Het Rijk speelt een centrale rol in afvalbeheer, terwijl de gemeenten en provincies zich met name richten op preventie, afvalscheiding, vergunningverlening en handhaving. Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Zij hebben de plicht het huishoudelijk restafval en het (gescheiden aangeboden) GFT-afval bij elk perceel in te zamelen. Daarnaast zijn zij verplicht een aantal droge afvalstromen, zoals papier en karton, kunststof verpakkingsafval, glas, textiel, klein chemisch afval, elektr(on)ische apparaten en asbesthoudend afval, gescheiden in te zamelen. Voor grof huishoudelijk afval geldt een plicht tot inzameling bij elk perceel zonder minimale frequentie (op afroep) en de plicht om een brengvoorziening beschikbaar te stellen. Al deze verplichtingen zijn vastgelegd in de Wet milieubeheer (Wm).

In de Wet milieubeheer is de voorkeursvolgorde voor preventie en beheer van afvalstoffen (preventie – hergebruik – verbranden – storten) vastgelegd.

2.2.1 Landelijk afvalbeheerplan

In 2009 is door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer (VROM) het inmiddels tweede Landelijke afvalbeheerplan (LAP 2) opgesteld en in werking getreden. Het LAP 2 is geldig tot en met 2015 en geeft een doorkijk tot 2021. In het LAP 2 wordt het algemene afvalbeheerbeleid aangegeven en aandacht gegeven aan onder andere afvalscheiding, inzameling, nuttige toepassing, storten en verbranding. Een ketengericht afvalbeleid is een ander belangrijk onderdeel. Zo is in het LAP 2 vastgelegd dat minimaal 60% nuttig (her)gebruik van het huishoudelijk afval in 2015 door gemeenten moet worden nagestreefd. Dit is ondersteund door voormalig staatsecretaris Atsma, die in zijn Afvalbrief d.d. september 2011 stelde dat in 2015 60% tot 65% hergebruik gerealiseerd moet zijn.

Voor gemeenten vloeien uit het tweede Landelijk afvalbeheerplan een aantal doelstellingen voort, die hieronder staan vermeld.

Doelstellingen

Gemeenten dienen bij te dragen aan het realiseren van de landelijke doelstellingen van het afvalstoffenbeleid. Zij spelen met name een actieve rol bij de volgende doelstelling: het streven naar 75% gescheiden huishoudelijk afval in 2020. Voor een aantal afzonderlijke afvalfracties (verpakkingen, batterijen en elektrische en elektronische apparatuur) zullen business cases worden ontwikkeld om de ketens sluitend te maken. Er worden aanvullend aan deze wettelijk vastgelegde doelstellingen geen andere doelstellingen voor afzonderlijke afvalstoffen vastgelegd.

2.3 Recente ontwikkelingen op afvalgebied

2.3.1 Verpakkingenakkoord

De Raamovereenkomst Verpakkingen liep eind 2012 af. Ministerie, gemeenten en bedrijfsleven zijn in gesprek geweest over een nieuw akkoord voor inzameling en hergebruik van verpakkingsafval. Belangrijke punten zijn de groei van hergebruik, een verdere verduurzaming van de verpakkingsketen en de financiering. Inzet was om een totaalpakket aan afspraken te maken voor tien jaar.

In juni 2011 hebben gemeenten zich uitgesproken voor behoud en zelfs uitbreiding van het statiegeldsysteem. Het VNG-bestuur vond daarom dat het besluit over de afschaffing van statiegeld op grote PET-flessen pas kon worden genomen, als de verduurzamingsagenda van het bedrijfsleven aantoonbaar goede resultaten oplevert.

Inmiddels is aan de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 een addendum toegevoegd. Hierin staan afspraken die de overeenkomst aanvullen en verduidelijken zodat meer aan de wensen van gemeenten tegemoet wordt gekomen. De afschaffing van het statiegeld blijft ook in het addendum gehandhaafd. In een schriftelijke ledenraadpleging heeft een grote meerderheid van de gemeenten, ondanks bezwaren tegen de afschaffing van het statiegeld, ingestemd met de Raamovereenkomst en het addendum.

In de raamovereenkomst en het addendum staan belangrijke afspraken over de inzameling en het hergebruik van verpakkingsmaterialen. Ook is een verduurzamingsagenda opgesteld. De komende jaren moeten producenten minder en duurzamere verpakkingsmaterialen gebruiken en bovendien moet een groter deel worden gerecycled. Verder zijn onder meer afspraken gemaakt over de vergoeding die gemeenten krijgen voor het inzamelen van kunststof afval.

2.3.2 Vergoedingen Kunststof en drankkartons

Vanaf 1 januari 2015 hebben gemeenten zelf de verantwoordelijkheid en de regie over de afvalstroom kunststof. Voor deze tijd waren gemeenten alleen verantwoordelijk voor de inzameling, nu zullen ze contracten moeten sluiten met vervoerders, overslagstations en sorteerders om het kunststof te recyclen. Nedvang is aangewezen om dit proces te monitoren. Gemeenten ontvangen van Nedvang jaarlijks een integrale ketenvergoeding voor kunststof. Deze vergoeding neemt jaarlijks af. Voor 2015 bedraagt de vergoeding €817,- per vermarkte ton, terwijl er voor 2016 een vergoeding van € 788,- per ton gegeven zal worden. Ook de regie voor drankkartons komt bij de gemeente te liggen. Recent is bekend geworden dat de vergoeding voor de inzameling van drankkartons € 398,- per ton bedraagt.

2.3.3 Van Afval Naar Grondstof

IenM¹⁰, VNG¹¹ en NVRD¹² hebben het Publiek Kader voor het afvalbeheer en het uitvoeringsprogramma Huishoudelijk Afval opgesteld. Belangrijk hierbij is het VANG (Van Afval Naar Grondstof) principe. Hiermee wordt gewerkt aan de overgang naar een circulaire economie, een economie waarin zo min mogelijk wordt verspild en zo veel mogelijk wordt hergebruikt. Het programma bevat diverse acties om verspilling van potentiële grondstoffen tegen te gaan. Het streven is om 75% van het huishoudelijk afval te scheiden in 2020.

2.4 Manifest voor een Afvalloze samenleving

De gemeenten Someren en Asten hebben zich middels het manifest voor een afvalloze samenleving geconformeerd om, samen met de overige SRE gemeenten, actief te streven naar 95% bronscheiding in 2020.

¹⁰ Ministerie van Infrastructuur & Milieu

¹¹ Vereniging van Nederlandse Gemeenten

¹² Koninklijke vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement

Bijlage II Effect op bronscheiding Someren

Fractie	2013 kg/hh	na uitvoering maatregel I*	na uitvoering maatregel II	na uitvoering maatregel III	na uitvoering maatregel IV	Na uitvoering van alle maatregel en	Na aanpassin g Milieustra at**
Restafval	227	202	219	227	224	191	
Gft-afval	142	167	142	142	142	167	
Papier	115	115	115	115	115	115	
Glas	10	10	10	10	10	10	
Textiel	54	54	54	54	57	57	
Kunststof verpakkingsmateriaal	38	38	38	38	38	38	
Luiers	19	19	19	19	19	19	
Drankkartons	1	1	5	1	1	5	
Blik	0	0	4	0	0	4	
Overig te scheiden (KCA, vet- en olie)	4	4	4	4	4	4	
Totaal fijn	609	609	609	609	609	609	
Waarvan gescheiden	382	407	390	382	385	417	
Bronscheidings% fijn huisafval	62,7	66,8	64,0	62,7	63,2	68,6	
Toename bronscheidings% fijn huisafval		4,1	1,3	0,0	0,4	5,9	
Grof huishoudelijk restafval	36						
Verbouwingsmateriaal (Ongescheiden)	51						
Schoon puin	72						
Grof tuinafval	92						
Overig	96						
Totaal gescheiden grof	260					260	319
Totaal grof	347					347	347
Bronscheidings% grof huis afval	74,8					74,8	92
Totaal huishoudelijk afval							
Totaal gescheiden	642					677	737
Totaal ongescheiden	314					278	206
Totaal huishoudelijk afval	956					956	219
Bronscheidingspercentage	67,1					70,9	77,1
Toename bronscheidings%						3,8	10,0

* Op basis van middelste scenario van 50% afname GFT-afval in het restafval

** Op basis van 92% scheiding op de milieustraat

Figuur 27: Bronscheidings% bij uitvoering maatregelen gemeente Someren

Bijlage III

Effect op bronscheiding, Asten

Fractie	2013 kg/hh	na uitvoering maatregel I*	na uitvoering maatregel II	Na uitvoering van alle maatregelen	Na aanpassing Milieustraat**
Restafval	218	193	213	190	
Gft-afval	121	146	121	146	
Papier	163	163	163	163	
Glas	11	11	11	11	
Textiel	62	62	62	62	
Kunststof verpakkingsmateriaal	38	38	38	38	
Luiers	4	4	4	4	
Drankkartons	1	1	3	3	
Blik	0	0	3	3	
Overig te scheiden (KCA, vet- en olie)	4	4	4	4	
Totaal fijn	622	622	622	622	
Waarvan gescheiden	404	429	409	434	
Bronscheidings% fijn huisafval	64,9	68,9	65,3	69,7	
Toename bronscheidings% fijn huisafval		4,0	0,8	4,8	
Grof huishoudelijk restafval	36				
Verbouwingsmateriaal (Ongescheiden)	51				
Schoon puin	72				
Grof tuinafval	92				
Overig	96				
Totaal gescheiden grof	259			259	319
Totaal grof	346			346	346
Bronscheidings% grof huis afval	74,9			74,9	92
Totaal huishoudelijk afval					
Totaal gescheiden	663			693	753
Totaal ongescheiden	305			275	216
Totaal huishoudelijk afval	969			969	969
Bronscheidingspercen tage	68,5			71,6	77,7
Toename bronscheidings%				3,1	9,2

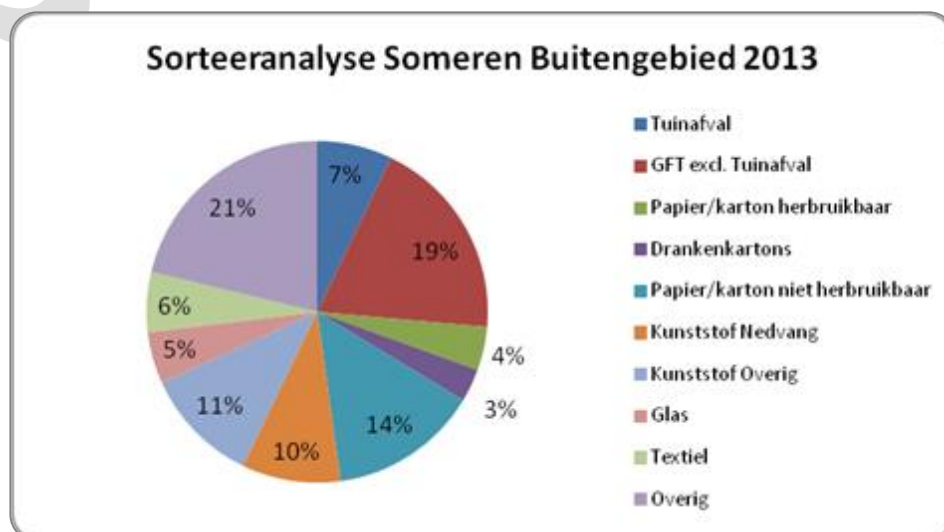
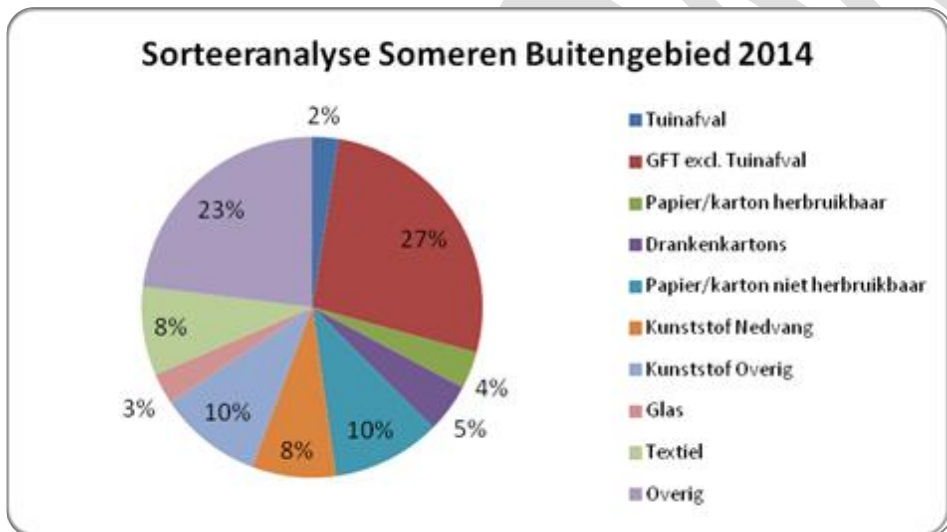
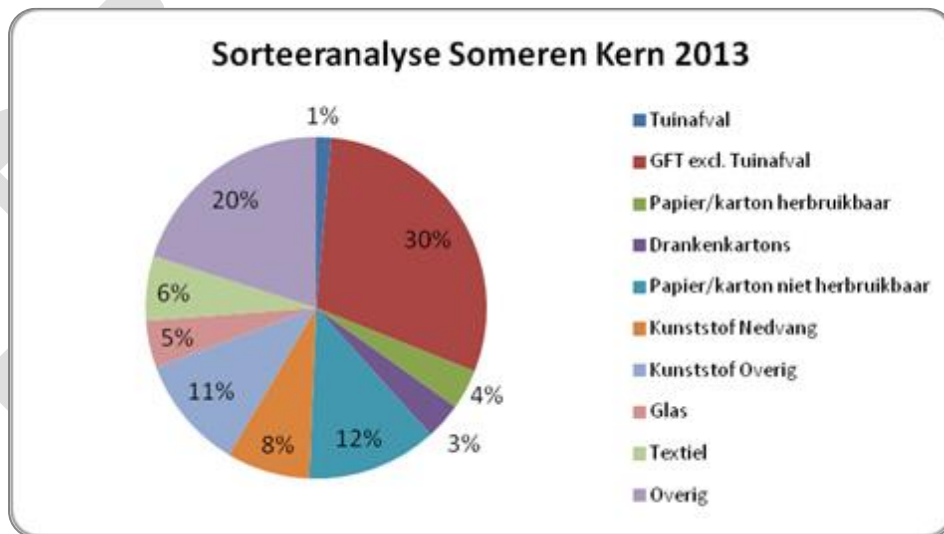
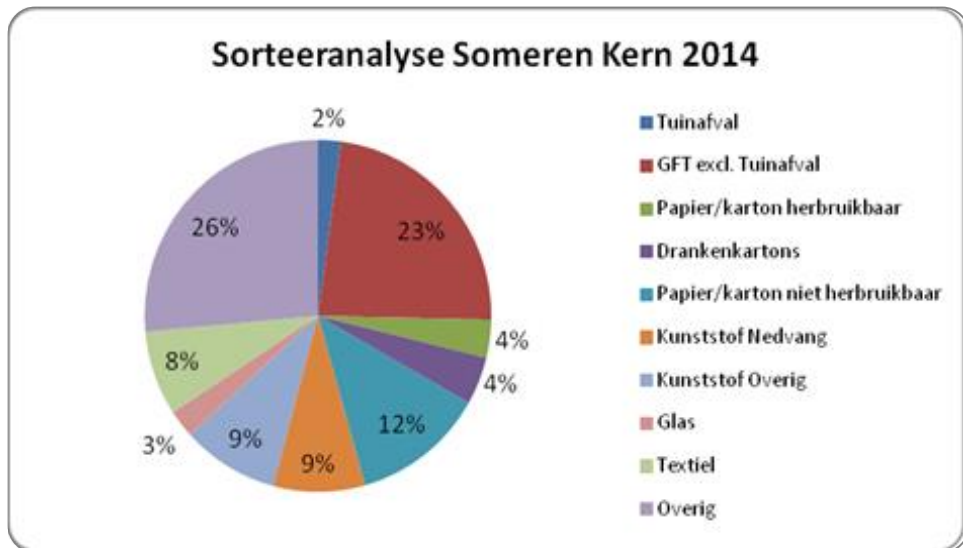
* Op basis van middelste scenario van 50% afname GFT-afval in het restafval

** Op basis van 92% scheiding op de milieustraat

Figuur 28: Bronscheidings% bij uitvoering maatregelen gemeente Asten

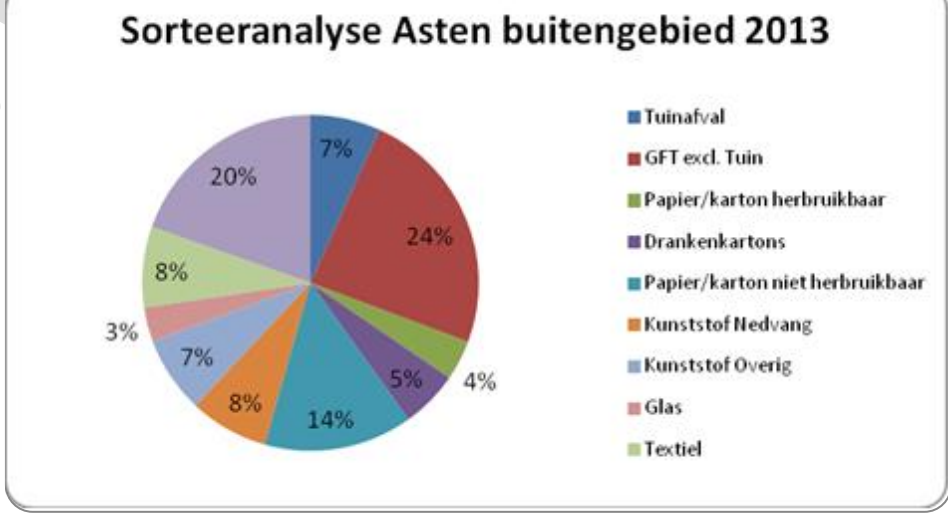
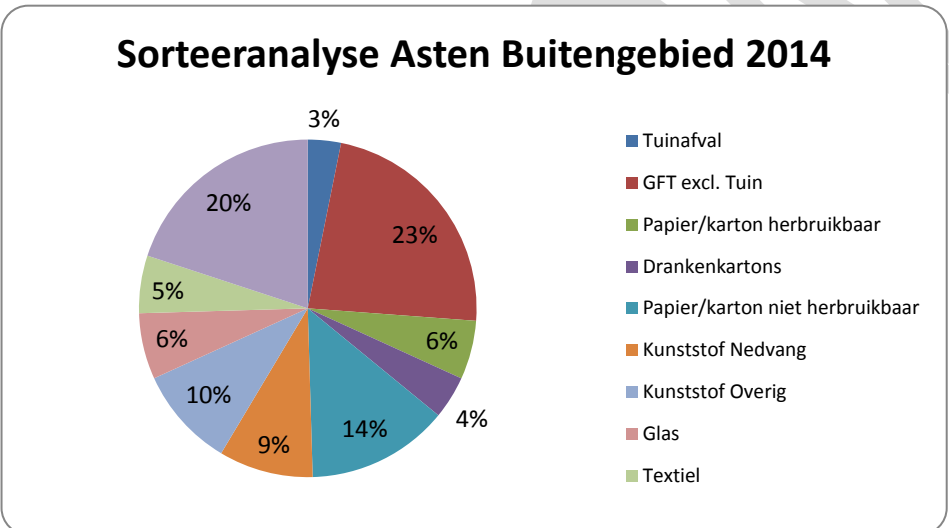
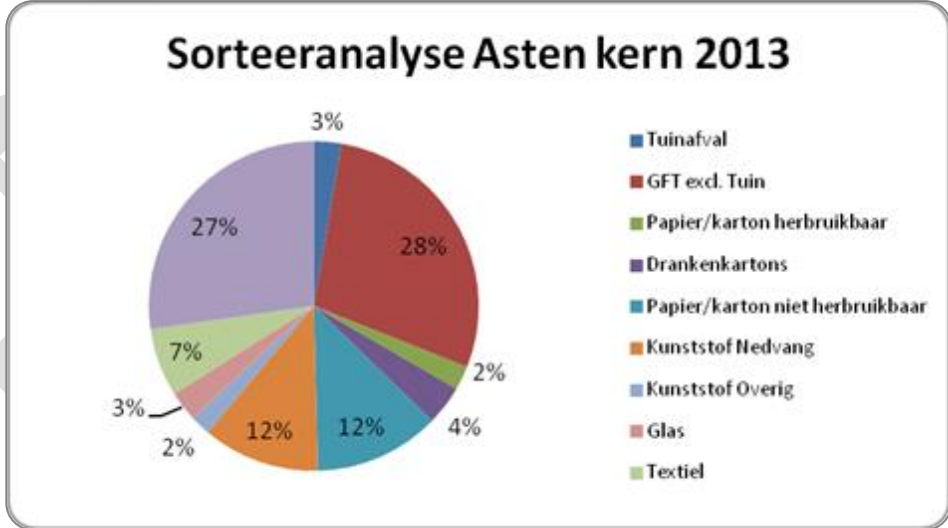
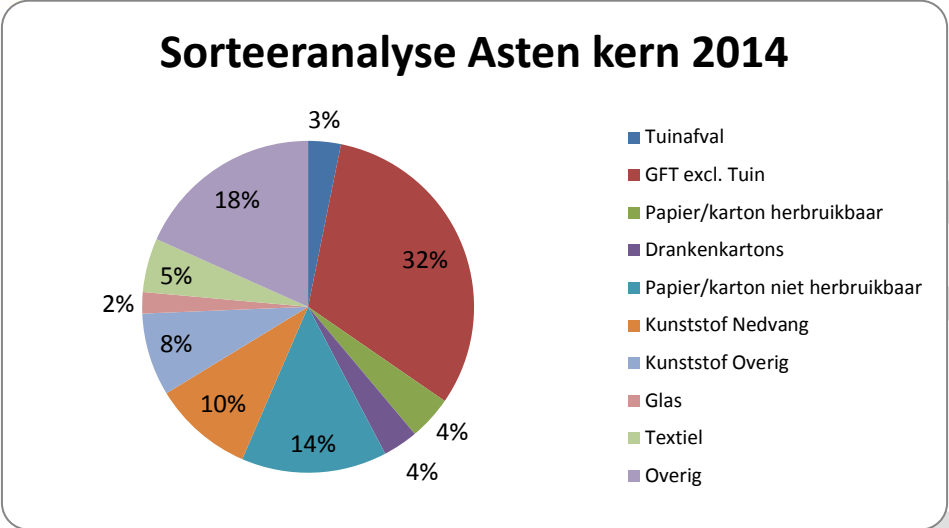

Bijlage IV Sorteeranalyses 2013-2014 Someren (gewichtspersentages)

Bijlage V Sorteeranalyse 2013-2014 Asten (gewichtspersentages)

Figuur 30: Sorteeranalyses Kern- en buitengebied gemeente Asten 2013-2014

Bijlage VI Maatregelen gemeente Someren

Maatregel I: Gft tweewekelijk en rest vierwekelijks gedurende het hele jaar

Onderwerp	Uitgangssituatie	Inzamelkosten Uitgangssituatie	Totale kosten per jaar	Verskil na invoering maatregelen	Kosten per hh	Toelichting/opmerkingen
Structurele kosten						
Afname inzamelkosten door lagere inzamelfrequentie restafval (van 26x per jaar teruggebracht naar 13x per jaar)	Inzameling eens per twee weken. Aanbiedingen 11x per jaar	€ 76.500,00	€ 38.250,00	-€ 38.250,00	€ -5,06	Aangenomen wordt halvering van de inzameling gepaard zal gaan met een halvering van de inzamelkosten
Te verwachten afname verwerkingskosten restafval door betere GFT-scheiding ¹³	Totale verwerkingskosten over 207 kg per hh. Afname van ongeveer 20kg per hh	€ 253.500,00	€ 231.466,75	-€ 22.033,25	€ -2,92	In dit scenario wordt een afname van 40% GFT-afval in het restafval bereikt.
	Totale verwerkingskosten over 202 kg per hh. Afname van ongeveer 25kg per hh	€ 253.500,00	€ 225.958,44	-€ 27.541,56	€ -3,65	In dit scenario wordt een afname van 50% GFT-afval in het restafval bereikt
	Totale verwerkingskosten over 197 kg per hh. Afname van ongeveer 30kg per hh	€ 253.500,00	€ 220.450,13	-€ 33.049,87	€ -4,38	In dit scenario wordt een afname van 60% GFT-afval in het restafval bereikt
Te verwachten toename verwerkingskosten GFT-afval door betere scheiding in het restafval ¹⁴	Totale verwerkingskosten over 162 kg per hh. Toename van 20 kg per hh	€ 60.800,00	€ 68.564,76	€ 7.764,76	€ 1,03	In dit scenario wordt een toename van 14,1% GFT-afval bereikt
	Totale verwerkingskosten over 167 kg per hh. Toename van 25 kg per hh	€ 60.800,00	€ 70.505,94	€ 9.705,94	€ 1,29	In dit scenario wordt een toename van 17,6% GFT-afval bereikt
	Totale verwerkingskosten over 172 kg per hh. Toename van 30 kg per hh	€ 60.800,00	€ 72.447,13	€ 11.647,13	€ 1,54	In dit scenario wordt een toename van 21,1% GFT-afval bereikt
Totaal per huishouden per jaar					€ -7,43	

*Inzamelkosten GFT-afval zullen gelijk blijven. Het aantal keren dat er ingezameld wordt veranderd immers niet

** Uitgangssituatie betaald men **33,10** euro per hh voor de verwerking van restafval . Op basis van 1714 ton restafval over 2013

*** Uitgangssituatie betaald men **7,28** euro per hh voor de verwerking van GFT-afval. Op basis van 1070 ton GFT-afval over 2013

**** Uitgangssituatie was een totaal van **40,38**

Figuur 31: Financiële kosten- en baten maatregel I Someren

¹³ Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract voor restafval van kracht tegen een lagere prijs, dit zwakt het kosteneffect van deze maatregel wat af.

¹⁴ Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract voor GFT-afval van kracht. Deze opdracht moet nog aanbesteed worden. De verwerkingskosten per ton na 1-2 2017 zijn derhalve nog niet bekend.

Maatregel II: Inzameling PMD in plastic zakken

Onderwerp	Uitgangssituatie	kosten Uitgangssituatie	Eenheid kg	Prijs per eenheid	totaal per jaar	Verschil na invoering maatregelen	per hh per jaar	Toelichting/opmerkingen
Structurele kosten								
Inzamelkosten Kunststof, blik en drankkartons	Inzameling eens per twee weken van Kunststof door middel van plastic zakken	€ 65.000,00			€ 71.500,00	€ 6.500,00	€ 0,86	Bij inzameling zakken blijft 1x p 2 weken worden ingezameld, maar er zullen meer zakken worden aangeboden. Aanname: stijging inzamelkosten 10% t.o.v. nu.
Opbrengsten Drankkartons Nedvang	Momenteel nog geen opbrengst		4	€ 0,398	€ -12.024,38		€ -1,59	Gemeenten kunnen €398,- per ton ontvangen. Uitgaande van de sorteeranalyse bestond in 2014 zo'n 4% van het restafval uit drankkartons. Dat is maximaal 9 kilo per huishouden. Omgerekend levert 1 kg € 0,398 op. Aangenomen wordt dat ongeveer 4 kg gescheiden zal worden aangeboden.
Te verwachten afname verwerkingskosten restafval ¹⁵ door betere scheiding drankkartons en blik	Totale verwerkings- kosten 219 kg per hh. Afname van ongeveer 8 kg per hh.	€ 253.500,00			€ 244.686,70	€ -8.813,30	€ -1,17	Aangenomen wordt dat de inzameling van blik evenredig aan de inzameling van drankkartons zal toenemen. Hierdoor zal ongeveer 4 kg gescheiden blik worden aangeboden. Opgeplust met de drankkartons brengt dit het totaal op 8 kg afval dat niet verwerkt heeft te worden als restafval.
Totaal per huishouden per jaar							€ -1,90	

Figuur 32: Financiële kosten- en baten maatregel II Someren

¹⁵ Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract voor restafval van kracht tegen een lagere prijs, dit zwakt het kosteneffect van deze maatregel wat af

Maatregel III: GFT-inzameling in het buitengebied op afroep

Onderwerp	Uitgangssituatie	kosten Uitgangssituatie	aantal	totaal per jaar	Verskil na invoering maatregelen	per hh per jaar	Toelichting/opmerkingen
Structurele kosten							
Afname inzamelkosten door buitengebied op afroep te rijden	ongeveer 600 aansluitingen in het buitengebied	€ 4.766,32	50	€ 2.383,16	€ -2.383,16	€ -0,32	Kosten gebaseerd op totaal inzamelingskosten/aantal aansluitingen. Aangenomen wordt dat bij halvering van het aantal inzamelingen, ook de inzamelkosten gehalveerd worden. Er wordt uitgegaan van een flinke daling in aanbiedende aansluitingen en een halvering van de inzamelkosten.

* Inzamelkosten voor het buitengebied komt in de uitgangssituatie neer op zo'n **0,63** euro per hh in Someren

€ -0,32

Figuur 33: Financiële kosten/ en baten maatregel II gemeente Someren

Maatregel IV: Verbetering serviceniveau brengvoorziening 'Textiel'

Onderwerp	Uitgangssituatie	Aantal	Prijs per eenheid	Totale kosten	Kosten per hh	Toelichting/opmerkingen
Structurele kosten						
Extra vergoeding voor plaatsen containers van charitatieve instellingen	vergoeding wordt ontvangen van charitatieve instellingen om textiel in te zamelen	2	€ 3.500,00	€ -7.000,00	€ -0,93	Bijplaatsen van 2 textiel containers levert in verhouding € 3.500 per container op.

Totaal per huishouden per jaar

€ -0,93

Figuur 34: Financiële kosten- en baten maatregel IV Someren

Bijlage VII Maatregelen gemeente Asten

Maatregel I: Gft tweewekelijk en rest vierwkelijks gedurende het hele jaar

Onderwerp	Uitgangssituatie	kosten Uitgangssituatie	totaal per jaar	Verskil door uitvoering maatregel	per hh/jr	Toelichting/opmerkingen
Structurele kosten						
Afname inzamelkosten door lagere inzamelrequentie restafval (van 26x per jaar teruggebracht naar 13x per jaar)	Inzameling eens per twee weken. Aanbiedingen 11x per jaar	€ 58.825	€ 29.412,50	€ -29.412,50	€ -4,38	Aangenomen wordt dat bij een halvering van de inzameling gepaard zal gaan met een halvering van de inzamelkosten
Te verwachten afname verwerkingskosten restafval door betere GFT-scheiding ¹⁶	Totale verwerkingskosten over 198 kg per hh Afname van ongeveer 20kg per hh	€ 240.000,00	€ 218.007,09	€ -21.992,91	€ -3,27	In dit scenario wordt een afname van 40% GFT-afval in het restafval bereikt.
	Totale verwerkingskosten over 193 kg per hh Afname van ongeveer 25kg per hh	€ 240.000,00	€ 212.508,87	€ -27.491,13	€ -4,09	In dit scenario wordt een afname van 50% GFT-afval in het restafval bereikt
	Totale verwerkingskosten over 188 kg per hh Afname van ongeveer 30kg per hh	€ 240.000,00	€ 207.010,64	€ -32.989,36	€ -4,91	In dit scenario wordt een afname van 60% GFT-afval in het restafval bereikt
Te verwachten toename verwerkingskosten GFT-afval door betere scheiding in het restafval ¹⁷	Totale verwerkingskosten over 141 kg per hh. Toename van 20 kg per hh	€ 45.000,00	€ 52.408,46	€ 7.408,46	€ 1,10	In dit scenario wordt een toename van 16,5% GFT-afval bereikt
	Totale verwerkingskosten over 146 kg per hh. Toename van 25 kg per hh	€ 45.000,00	€ 54.260,57	€ 9.260,57	€ 1,38	In dit scenario wordt een toename van 20,6% GFT-afval bereikt
	Totale verwerkingskosten over 151 kg per hh. Toename van 30 kg per hh	€ 45.000,00	€ 56.112,68	€ 11.112,68	€ 1,65	In dit scenario wordt een toename van 24,8% GFT-afval bereikt
Totaal per huishouden per jaar					€ -7,09	

*Inzamelkosten GFT-afval zullen gelijk blijven. Het aantal keren dat er ingezameld wordt veranderd immers niet

** Uitgangssituatie betaald men **35,73** euro per hh voor de verwerking van restafval . Op basis van 1466 ton restafval over 2013

*** Uitgangssituatie betaald men **6,70** euro per hh voor de verwerking van GFT-afval. Op basis van 816 ton GFT-afval over 2013

**** Uitgangssituatie was een totaal van **42,43**

Figuur 35: Financiële kosten- en baten maatregel I Asten

¹⁶ Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract voor restafval van kracht tegen een lagere prijs, dit zwakt het kosteneffect van deze maatregel wat af

¹⁷ Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract voor GFT-afval van kracht. Deze opdracht moet nog aanbesteed worden. De verwerkingskosten per ton na 1-2 2017 zijn derhalve nog niet bekend.

Maatregel II: Inzameling PMD in plastic zakken

Onderwerp	Uitgangssituatie	kosten Uitgangs- situatie	Eenheid/ kg	Prijs per eenheid	totaal per jaar	Verschil door uitvoering maatregel	per hh/jr	Toelichting/opmerkingen
Structurele kosten								
Inzamelkosten kunststof, blik en drankkartons	Inzameling eens per twee weken van Kunststof door middel van plastic zakken	€ 56.000,00			€ 61.600,00	€ 5.600,00	€ 0,83	Bij 1x per twee weken inzamelen met plastic zakken, maar er zullen meer zakken worden aangeboden. Aanname: stijging inzamelkosten 10% t.o.v. nu.
Opbrengsten Drankenkartons Nedvang	Momenteel nog geen opbrengst		2,5	€ 0,398	€ -6.683,42		€ -1,00	Gemeenten kunnen €398,- per ton ontvangen. Uitgaande van de sorteeraanlyse bestond in 2014 zo'n 3% van het restafval uit drankkartons. Dat is maximaal 6,5 kilo per huishouden. Omgerekend levert 1 kg € 0,398 op. Aangenomen wordt dat ongeveer 2,5 kg gescheiden zal worden aangeboden.
Te verwachten afname verwerkingskosten restafval ¹⁸ door betere scheiding drankkartons en blik	Totale verwerkingskosten 213 kg per hh. Afname van ongeveer 5 kg per hh.	€ 240.000,00			€ 234.501,77	€ -5.498,23	€ -0,82	Aangenomen wordt dat de inzameling van blik evenredig aan de inzameling van drankkartons zal toenemen. Hierdoor zal ongeveer 2,5 kg gescheiden blik worden aangeboden. Opgeplust met de drankkartons brengt dit het totaal op 5 kg afval dat niet verwerkt hoeft te worden als restafval.
Totaal per huishouden per jaar							€ - 0,98	

Figuur 36: Financiële kosten- en baten maatregel II Asten

¹⁸ Vanaf 1-2-2017 wordt een ander verwerkingscontract voor restafval van kracht tegen een lagere prijs, dit zwakt het kosteneffect van deze maatregel wat af